

היה מביא פרק שני סוטה

(א) פסוקים מה: יומא סו.; (ב) מנחות כו.; (ג) ויכחיס כח. (ד) חולין קל"ג.; (ה) יצמות מ. שבעות טו.; [מנחות (ה).] (ו) מנחות. (ז) יצמות כב.; (ח) וי"ג.; (ט) ערכין טו. שבעות טו.; [מנחות כו.]. (י) מיריתו. (יא) וי"ג. (יב) גירסת רש"י אפתי כב.; (יג) וי"ג. (יד) ערכין טו. (טו) ועין ערך המר דרשנו סעדיה גרים פמין הוא שרן גלשון ארמי אומר מאי אהמך ע"ש וי"ע חס' קדושין כב.; וחס' חולין קלד.;

תורה אור השלם

1. וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח בירית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח. ויקרא ב יג
2. והביאה אף בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו מלחמה ומשמנה על כל לבנתה וחקקיר הבחן את אנברתה המנבחה אשה ריח ניחה ליה. ויקרא ב ב
3. והנותרת מן המנחה לאתן ולבניו קדש קדשים מאשיו. ויקרא ב ג
4. לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשיו קדש קדשים הוא בחקותי וקבאשם. ויקרא ב י
5. ואם לא תשיג ידו לשתי תריב או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה פי חטאת הדיא: ויקרא ה יא

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חטאת וכו' כתיב דכתיב כל חלב:

לעזר רש"י

בוט"ו. כפתור.

מוסף רש"י

הקומץ מאימתו מותר בר'. דמי קדש קדשים מאשי ה', אין להן חלק אלא לאחר אשי ה' בתי"כ (מנחות כו.). למשחה. ק' נתמים למשחה. מתגרמין לרבו, והיו לגדולה (נכחיס כב.) נתמנת נפקא ריבנות כמי שיקח קדש ק' נתמים למשחה. כל מתנות שנתתי על כהונתך נתתי ק' לגדולה דמתגרמין לרבותא (חולין קכב.). לא תאפה חמץ חלקם. להי חמץ חלקם ללא חמץ חמץ, לומר אפילו שרי מנחה שם חלקם של הכהנים ללא חמץ חמץ ומתם נפקא ריבנות. שלא ידא קרבנו מהודר. שלם חמץ מנחה נאה (מנחות א.). כמין חומר. לומר המרגילות ולומר הכנסת חמץ ללא חמץ (קדושין כב.).

ה"ג ומקטירו ס"ד. ולא גרס אנו בכלי שרת מקטר ליה. והכי קא קשיא ליה מקטירו ס"ד והרי עדיין לא מלחה וסיפא קמני ומולחו ונותנו על גבי האשים אלמא השתא הוא דמקטר ליה: אלא אימא מעלהו להקטירו בכלי שרת. כלומר

לאחר שיימלחו: קרב הקומץ דקמני דמתיר שירים באכילה מאימת חשיב קריבה להמיר שירים לרבי יוחנן כדלית ליה משמילת האור ברובו ולרבי חנינא משתלוט בו ואפילו מעט: למשחה. גבי מנחות כהונה כתיב (במדבר יח) ק' נתמים למשחה: לא תאפה חמץ חלקם וגו'. אפילו חלקם שירים לא תאפה חמץ דרשין ליה האי חלקם דקרא נמי לפניו אלא תאפה: חוטא. הבא על חטא דמטמא מקדש ושבעת העדות ושבעת ציטוי דכתיב התם ואם לא תשיג ידו לשתי תורים וגו' (ויקרא ה): ה"ק וכו'. כלומר לא קמני מילתא בלגפי נפשיה אלא כרוך ומני הכי כל המנחות טעונות שמן ולבונה וזאות חמץ כלומר ושאים טעונות זאות מיהת חמץ וזאות סולת כלומר חמץ מהני מעליותא אית צבו כילד מנחת חוטא אע"פ שאינה טעונה וכו': שלא יאה חוטא נשכר. להקל במנחתו יומר משאר מנחות: חטא חלב. כל חטאת סתם קרי חטאת חלב דכתיב חלב כתיב (א) כל חלב וכל דם לא תאכלו (ג א) וכתיב בתריה פרשת חטאת: נכסים. סולת למנחה ועשרון לבבש יין ושמן רביעית או לשני בני שמוקטין לעולה ושלמים: ומפני מה אינם טעונות. דכתיב דפרשת נכסים (במדבר טו) לפלג נדר או בנדבה הבא נזדר ונדבה טעון נכסים ואין חטאת ואשם טעונים נכסים: חטאתו ואשמו של מזורע. אימרו צהדיא לנכסים במנחת חמץ דפרק שמי מדות (דף כב.). על שבעה דברים נגעים באין. ומפרש להו בערכין דפרק יש בערכין (דף טו.). מנגיעה איכפר ליה. יסורים וצבת של נגע כפרו לו על אותו חטא: וכי קא מייטי קרבן לאשתרווי בקדשים הוא דמייטי. שיש טומאות שהלכין הכתוב כפרה לטהרתן זו חזה ויולדת ומזורע ומזיר שנטמא: חטא טור. שמציא במלאת ימי נזרו חטאת ועולה ושלמים: טור חוטא הוא. שיעבר עלמנו מן היין: חומר. בוט"ו בלע"ו והוא של זהב וחומטים בו שני זוארי חלוק לנו: דשמעיה

רבן גמליאל לחכמים סופרים הניחו לי ואדרשנה (א) כמין חומר דשמעיה

ועוד קשיא מפרק בתרא דכריתות (דף כו.). דאמר [חטא] שאין אנו מכירין בו אלא המקום יוס שבער עליו יוס הכפורים לא ייטי דהא כפר עליה יוס הכפורים ומשני לכל חטאתם ולא לכל טומאתם ולרבי אלעזר הקפר מתי איכא למימר נזיר כי מייטי קרבן לאו לכפרה מייטי אלא לחלוני עליה נזירות טהרה א"נ למישרי נפשיה ביין אלמא דקרבן נזיר לר' אלעזר הקפר לאו לכפרה אחי והכא משמע משום דבא על חטא אינה טעונה נכסים והכי אמר נמי דפ"ג דנזיר (דף יט.). דחטאת העוף לר' ישמעאל בא על חטא דלע"ג דבעל מיעקר עקר מייטי ואכתי הוה מצי למיפך התם לר' שמעון דהכא ולר' ישמעאל מספק נזיר טמא לר' שמעון אפי' מספק נזיר טהור וצפרק קמח דשבעות (דף טו.). נמי לא מתרן כמו בכריתות דלאו משום כפרה אחי: סבר ל' ברבי אלעזר הקפר. תימה לי אמאי תלי מילתיה בר' אלעזר הקפר והא איבו גופיה אומר נמי דפ"ק דנדרים (דף י.) אכל בניירות לא התנדבו שלא יקראו חטאין שנאמר וכפר עליו מאשר חטא וי"ל אבג שיטפיה דנקט בכל דוכתא הכי נקט נמי דכא כי האי ליטנא: ב"מין חומר. פי' רבי היילל מרגלית ענין אחר צוהם כמו חומרותא דפילון (שבת דף כו.). בשמים מעורבין תרגום בלוגה דפילא ענין אחר פי' רבינו סעדיה גאון כמין המעשה דבלשון ארמית אומר אדם לחזקו מה חמך כלומר מה מעשיך:

מעונה נכסים. א"ל דאינה טעונה נכסים משום דאינה נזדר ונדבה די"ל ה"פ דבין הוא מלאחר שהוא חוטא היה לרין לעונשו להציא קרבן גדול אבל כבוד ומעשר אינו דבין: סבר ל' ברבי אלעזר הקפר. הכא משמע דרבי שמעון ורבי

אלעזר הקפר סבירא להו דאפילו נזיר טהור חוטא הוא דהא נזיר טמא היה מציא חטאת העוף ועופות אינם טעונים נכסים כדליתא דפרק שמי מדות (מנחות דף טו.): והכי איתא צהדיא נמי דפרק קמח דנדרים (דף י.) וצפרק ג' דנזיר (דף יט.). דאף על גב דקרא נזיר טמא כתיב אן אפילו נזיר טהור קאמרין דקסבר רבי אלעזר הקפר חוטא הוא והיינו טעמא דכתיב קרא נזיר טמא הואיל ושנה כחטא וקשה משמעתיא קמייטא דנזיר (דף כו.): דמנן אהא נאה הכי זה נזיר ולמנן אתנאה לפניו במנתי קאמר אמר שמואל שפוס בשערו ואמר אתנאה נזירא עביד מילתא דעזירה ואמרין ליה נאה אין אפילו רבי אלעזר הקפר דלמר נזיר חוטא הוא הני מילי גבי נזיר טמא דאידי דעבי מיסתר דילמא אחי למיעבר על נזירותיה אבל נזיר טהור לאו חוטא קריין ציה ואם תאמר שמואל סבירא ליה התם אליבא דרבי אלעזר הקפר דנזיר טהור לאו חוטא וסתמא דגמרא דהכא דפ"ג דנזיר (דף יט.). לאו כשמואל וסתמא דמתניתין דקרי ליה נאה אליבא דרבנן דאמרי לאו חוטא לפוס סתמא דגמרא (א) חס כן מיקשה דשמואל אדשמואל דלמר פרק קמח דתענית (דף יט.). כל יושב בתענית נקרא חוטא סבר לה כרבי אלעזר הקפר ותענית כנזיר טהור הוא דלמרין דפ"ק דנדרים (דף י.) רבי אלעזר הקפר אומר וכו' מכאן שיושב בתענית נקרא חוטא והתם מיידי נזיר טהור כדפרישית ומדמי ליה יושב בתענית והשתא אית לן למימר דסתמא דגמ' דנדרים נמי דמדמי יושב בתענית לנזיר טהור דלא כשמואל דאיהו הוה מדמי ליה דוקא לנזיר טמא לפי שמלער את עלמנו מכל דבר שהרי יושב בתענית ומתחרט כנזיר טמא שמתחרט משום לער דעבי מיסתר נזירותיה אבל נזיר טהור אינו לער מיהו מיקשה דשמואל אדשמואל דלמר דיושב בתענית נקרא חוטא וצפרק החובל (ב"ק דף כב.). פריך ואין אדם רשאי לחבול בעלמנו והתניא יכול נשבע להרע לעלמו וכו' מה העבה רשות אף הרעה רשות ומוקי לה שמואל ציושב בתענית דהוא רשות

אלכא

יב א מיי פ"ב מהל' מעשה הקדנות הלכה יג: יב ב מיי שם הל"ד: יב ג מיי שם הל"ז: מו ד ה מיי שם פ"ב הלכה [ב] ג סגן עשן קפד:

תוספות שאנין

ומביא ראה מהדיא דחולין דברך בקרומית של קנה דהוה עץ. ויש לדחות אוהו [ראיה] כמו יוסי בר' יהודה. ועוד היה מביא ה"ד אפרים דאי' מפרק איהו מקומן שחיטתו בצפון וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ומנקט גבי קבלה כלי שרת ולא נקט גבי שחיטה דלא אפר שחיטתו בכלי שרת בצפון שימ דבשחיטה לא בעי כלי שרת. ומיהו אינה ראה דהא דלא תני שחיטתו בכלי שרת בצפון כמו דתני וקיבול דמן בכלי שרת משום דבקבלה צריך שיהא הכלי בצפון אבל בשחיטה לא צריך. מקטירו גרס אטו בכלי שרת מקטר ליה. והכי קא קשיא ליה והרי עדיין לא מלחו והרי אחרי כן תני ומולחו ונותנו על גבי האשים אלא אימא מעלהו על מנת להקטירו בכלי שרת לאחר שיימלחו ובמנחות (דף כו ע"א) קאמר כי הכא ומקטירו בכלי שרת ולא פריך כי הכא ופי' במסכת יומא פ' שני שעירי (דף סו.). דנזיר חוטא הוא. פי' שציער עצמו מן היין. ואי' ליקשי מאשם נזיר דהוה ליה למימר דתהא טעונה נכסים דאינה באה על חטא כדאמר התם בכריתות (דף כו ע"א) אשם נזיר לבטלה אתי. וי"ל דבין דלבטלה קא אתי אינו טעון נכסים:

